

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра загальної, вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрям підготовки _____
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність 8.01010601 Соціальна педагогіка
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини
(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма «Психологія управління» для студентів
за спеціальністю 8.01010601 Соціальна педагогіка

Розробники : Москальов Максим Володимирович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

Протокол від “25” серпня 2015 року № 2

Завідувач кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

 (О.П. Сергєєнкова)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини Н.А. Клішевич
2

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Психологія управління» є нормативним документом Київський університет імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою загальної, вікової та педагогічної психології на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для всіх спеціальностей dennої форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи в організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати спеціаліст відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики; алгоритми вивчення навчального матеріалу дисципліни «Психологія управління»; необхідне методичне забезпечення; складові та технології оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Психологія управління» є складовою частиною дисциплін психолого-педагогічного циклу нормативного блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: опанування системою знань сфери психолого-управлінської проблематики.

Мета курсу – розкрити взаємозв'язок та взаємозалежність теорії і практики управління як соціального феномену та належного місця особистості в контексті психології управлінських відносин.

Завдання курсу:

- аналіз теоретичних основ управлінської діяльності як міждисциплінарного науково-практичного напряму;
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами вивчення складових компонентів системи управлінських відносин;
- прогнозування перспектив розвитку психології управління з означенням пріоритетних напрямів наукового пізнання сучасних зарубіжних та вітчизняних теорій;
- вивчення, аналіз та узагальнення практики, досвіду управлінської діяльності у освітній та соціальній сферах професійної діяльності фахівців.

Під час лекційних та семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

- аналізувати вітчизняні та зарубіжні теорії управління;
- досліджувати пріоритетні напрями розвитку управлінської теорії в соціальному просторі та освіті України;
- опрацьовувати наукову, інформаційну, практичну літературу про методи досліджень та володіти апаратом психодіагностичного обстеження соціальних груп та особистості в них;
- з'ясовувати базові індивідуальні та професійні профілі особистості та вміти використовувати ці дані у практичній роботі;
- на основі отриманих даних формулювати об'єктивні висновки та практичні рекомендації.
- Кількість годин, відведеніх навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 год., із них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 6 год. – індивідуальна робота, 6 год. –

модульний контроль, 54 год. – самостійна робота студентів.

- Вивчення студентами навчальної дисципліни "Психологія управління" завершується заліком.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Шифр і назва напрямку 0301 Напрям підготовки 6.030103 «Практична психологія» (шифр і назва)		Нормативна
Модулів – 3		Рік підготовки 3-й	-й
Змістових модулів – 3			
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1			
Загальна кількість годин – 108			
Тижневих годин дляенної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	22 год. Практичні, семінарські 20 год. Лабораторні год. Самостійна робота 54 год. Індивідуальні завдання: 4 год. Вид контролю:	год. год. год. год. год. год. залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ									
1.	Вступ. Управління як соціальний феномен	4	4	2		2		6	
2.	Предмет науки управління. Етапи розвитку науки	4	4	2		2		6	
3.	Управлінські культури: загальне та відмінне	6	6	2		2	2	6	
	<i>Модульна контрольна робота</i>	2						2	
Всього		34		6		6	2	18	2
Змістовий модуль II ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ВІДНОСИН									
4.	Психологія керівництва	4	4	2		2	2	6	
5.	Психологія підлеглого	4	4	2		2		6	
6.	Психологія спілкування в діяльності управління	4	4	2		2		6	
	<i>Модульна контрольна робота</i>	2						2	
Всього		36		6		6	2	18	2
Змістовий модуль III ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ В УПРАВЛІННІ									
7.	Управлінський вплив в діяльності керівника	8	8	4		4	2	6	
8.	Психологія управління груповими явищами та процесами	6	6	4		2		6	
9.	Психологія управління конфліктними ситуаціями	4	4	2		2		6	
	<i>Модульна контрольна робота</i>	2						2	
Всього		38		10		8	6	18	2
Всього за навчальний період		108	42	18		18	6	60	6

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І **ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ**

ЛЕКЦІЯ 1. ВСТУП. УПРАВЛІННЯ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН.

Управління як соціальний феномен. Поняття про психологію управління. Рівні психолого-управлінської проблематики. Співвідношення понять «управління» і «менеджмент». Поняття «управлінець». Поняття «менеджер». Управлінська діяльність в різних галузях народного господарства. Управління в сучасній освіті.

Основні поняття теми: управління, управлінська діяльність, організація як соціальна структура, психологія управління, управлінець, керівник, менеджмент, менеджер.

СЕМІНАР 1. ПРЕДМЕТ НАУКИ УПРАВЛІННЯ. ЕТАПИ РОЗВИТКУ НАУКИ.

ЛЕКЦІЯ 2. ПРЕДМЕТ НАУКИ УПРАВЛІННЯ. ЕТАПИ РОЗВИТКУ НАУКИ.

Поняття про об'єкт, предмет, цілі та завдання дисципліни.

СЕМІНАР 2. ВСТУП. УПРАВЛІННЯ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН.

ЛЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІНСЬКІ КУЛЬТУРИ: ЗАГАЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ.

Основні управлінські культури: характерні риси й особливості. Тенденції розвитку управлінської думки. «Класична теорія наукового менеджменту». Розвиток доктрини «людських стосунків». Сучасні теорії управління. Наукові підходи в управлінні. Американська управлінська культура. Європейська управлінська культура. Японська управлінська культура. Радянська управлінська культура.

Основні поняття теми: управлінська культура, системний підхід, ситуаційний підхід, емпіричний підхід, кількісний підхід, професіоналізація науки управління, орієнтація на людину.

СЕМІНАР 3. ТЕОРІЇ РОЗВИТКУ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ВІДНОСИН

ЛЕКЦІЯ 4. ПСИХОЛОГІЯ КЕРІВНИЦТВА.

Керівництво є лідерство як соціальні феномени. Основні функції управлінської діяльності. Основні теорії лідерства. Підходи до визначення професійно важливих якостей керівника. Психологія індивідуального стилю управління. Підготовки їх прийняття управлінських рішень. Ді洛ва кар'єра керівника.

Основні поняття теми: управлінець, лідер, керівник, індивідуальний стиль діяльності, ролі керівника, ролі лідера, формальний керівник, формальний лідер, неформальне керівництво.

СЕМІНАР 4. ПСИХОЛОГІЯ КЕРІВНИЦТВА.

ЛЕКЦІЯ 5. ПСИХОЛОГІЯ ПІДЛЕГЛОГО.

Особистість підлеглого як об'єкт управління. Соціалізація особистості як соціальний феномен. Характеристика процесу адаптації підлеглого до умов організації. Система регуляції поводження її діяльності особистості. Роль організаційних цінностей, ритуалів і традицій у регуляції поведінки її діяльності підлеглого.

Основні поняття теми: особистість підлеглого, психолого-управлінський підхід, структура особистості підлеглого, соціалізація особистості, адаптація та її види, соціальна позиція, соціальні ролі, соціальні норми, соціальні очікування, експектації.

СЕМІНАР 5. ПСИХОЛОГІЯ ПІДЛЕГЛОГО.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІННЯ.

ЛЕКЦІЯ 6. ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІННЯ

СЕМІНАР 6. ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ В УПРАВЛІННІ

ЛЕКЦІЯ 7. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ГРУПОВИМИ ЯВИЩАМИ ТА ПРОЦЕСАМИ.

Соціальна організація як об'єкт управління. Соціальна група. Види

організації. Принципи побудови організації. Механізми групової динаміки в організації. Феномени групової життєдіяльності. Соціально-психологічний клімат в організації. Особливості управління різними групами. Механізми впливу на групу та індивіда в ній.

СЕМІНАР 7. УПРАВЛІНСЬКИЙ ВПЛИВ В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНИМИ СИТУАЦІЯМИ.

ЛЕКЦІЯ 8. УПРАВЛІНСЬКИЙ ВПЛИВ В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА.

СЕМІНАР 8. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ГРУПОВИМИ ЯВИЩАМИ ТА ПРОЦЕСАМИ.

ЛЕКЦІЯ 9-10. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНИМИ СИТУАЦІЯМИ.

СЕМІНАР 9. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНИМИ СИТУАЦІЯМИ.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Психологія управління»

Разом: 108 год.: лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., індивідуальна робота – 6 год.,
самостійна робота – 54 год., модульний контроль – 6 год., залік. Коефіцієнт – 4,8

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Змістовий модуль III
Назва Модуля	Загальні основи психології управління	Психологія управлінських відносин	Психологія впливу в управлінні
Кількість балів за модуль	78 балів	99 балів	110 балів
Теми Лекцій	1. Вступ. Управління як соціальний феномен. 2.Управлінські культури: загальне та відмінне. 3. Предмет науки управління. Етапи розвитку дисципліни (3 б)	1. Психологія керівництва. 2. Психологія підлеглого. 3. Психологія спілкування в діяльності управління (3 б)	1. Психологія управління груповими явищами та процесами. 2. Управлінський вплив в діяльності керівника. 3-4. Психологія управління конфліктними ситуаціями (4бал)
Теми семінарських Занять	1. Предмет науки управління. Етапи розвитку науки. (11бал.) 2. Об'єкт, предмет та задачі розвитку дисципліни. (22 бал.)	1. Психологія керівництва. 2. Психологія підлеглого. 3. Психологія спілкування. 4. Психологія влади. (44 б)	1. Управлінський вплив в діяльності керівника. 2. Психологія управління груповими явищами та процесами. 3. Психологія управління конфліктними ситуаціями. (33 б)
Самостійна робота	Ведення словника наукових термінів (5 б)	Ведення словника наукових термінів (5 б)	Ведення словника наукових термінів (5 б)
ІНДЗ	Психодіагностичний комплект (30 балів)	Підготовка професійної картки особистості керівника і підлеглого (30 балів)	Підготовка програми та проведення тренінгу антиконфліктного впливу (30 балів)
Види поточного контролю	Модульна робота 1 (25 балів)	Модульна робота 2 (25 балів)	Модульна робота 3 (250 балів)
Підсумковий контроль	Залік		

V. СЕМІНАРСЬКІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

СЕМІНАР 1. ПРЕДМЕТ НАУКИ УПРАВЛІННЯ. ЕТАПИ РОЗВИТКУ НАУКИ.

Предмет науки управління. Теоретичні задачі раціонального управління. Етапи становлення науки управління. «Класична теорія наукового менеджменту». Розвиток доктрини «людських стосунків». Сучасні теорії управління. Провідні етапи сучасної вітчизняної управлінської діяльності. Мистецтво управління. Управлінські відносини. Зміст основних управлінських напрямів. Головна задача керівника. Підлеглий у системі керівництва. Складові управлінських апаратів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ВІДНОСИН

СЕМІНАР 2. ПСИХОЛОГІЯ КЕРІВНИЦТВА.

Лідерство і керівництво. Теорії лідерства. Підходи до визначення професорами керівника. Загальні якості керівника. Конкретні якості керівника. Специфічно-ділові якості керівника. Стилі управління. Параметри стилів управління. Об'єктивні та суб'єктивні фактори в управлінні. Кар'єра керівника: планування і реалізація.

СЕМІНАР 3. ПСИХОЛОГІЯ ПІДЛЕГЛОГО.

Структура особистості підлеглого. Психічні процеси, психічні стани, психічні властивості у діяльності підлеглого. Етапи соціалізації та їх вплив на стиль діяльності підлеглого. Адаптація у професійному середовищі. Система соціальної регуляції поведінки і діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІННЯ.

Практичне опрацювання наступних тем: спілкування як соціальний феномен. Різновиди спілкування в управлінні. Перцепція у спілкуванні. Комунікативна сторона у спілкуванні. Характеристика стилю спілкування керівника. Стилі спілкування підлеглого. Ділове спілкування. Конфліктне спілкування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ В УПРАВЛІННІ

СЕМІНАР 4. УПРАВЛІНСЬКИЙ ВПЛИВ В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА.

Зміст та специфіка управлінського впливу. Способи управлінського впливу. Індивідуальні особливості об'єктів управлінського впливу. Когнітивний рівень впливу. Емоційний рівень впливу. Компоненти управлінського впливу. Теорія когнітивного дисонансу.

СЕМІНАР 5. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ГРУПОВИМИ ЯВИЩАМИ ТА ПРОЦЕСАМИ.

Групова динаміка в управлінні. Групові рішення. Система соціальних зв'язків та контактів. Групова думка. Групові настрої. Мотивація в групі. Відчуття належності в групі. Етап ознайомлення. Етап дискусій. Етап рольової орієнтації. Соціальна фасилітація. Феномен деіндивідуалізації. Феномен групової поляризації. Феномен впливу меншості. Ділові ролі в організації. Чутки в організації. Проведення соціометрії. Поняття про референтометрію.

СЕМІНАР 6. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНИМИ СИТУАЦІЯМИ.

Міжособистісний конфлікт як соціальний феномен. Причини і умови виникнення конфлікту. Структурні компоненти конфлікту. Образи конфліктної ситуації. Дії учасників конфлікту. Вирішення конфліктних ситуацій. Динаміка виникнення і розвитку конфлікту. Управління конфліктними ситуаціями в умовах сумісної діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНИМИ СИТУАЦІЯМИ.

«Дерево» конфлікту як процесу. Типологія конфліктів. Способи управління конфліктами (сітка Томаса). Конкуренція. Пристосування. Уникнення. Компроміс. Співробітництво. Кодекс поведінки в конфлікті. Прямі методи управління в конфлікті. Наслідки конфліктних ситуацій.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Провідними завданням для самостійної роботи студентів з курсу є:

- теоретичне опрацювання отриманої інформації з певної теми;
- практичне застосування отриманих знань у підготовці до практичних занять та ІНДЗ;
- постійне ведення термінологічного словника (кожний понятійно опрацьований модуль – 5 балів).

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Психологія управління» – це вид науково-дослідної роботи спеціаліста, що містить результати самостійного практично-дослідницького пошуку.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Психологія управління».

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

1. Підготовка та презентація психодіагностичного комплекту.
2. Підготовка професійної картки особистості керівника та підлеглого (на основі результатів попереднього завдання).
3. Підготовка програми та проведення тренінгу антiconфліктного впливу.

Орієнтовна тематика психодіагностичних комплектів з навчальної дисципліни «Психологія управління»

Варіант 1: Здатність до лідерства (автор Р.С.Немов); Особистісний опитувальник Г.Шмішека; Методика оцінки впевненості в собі

Варіант 2: Ефективність лідерства (Р.С.Немов); Дослідження спрямованості й системи відносин особистості за допомогою методики «Незавершені речення Сакса й Леві»; Визначення психологічного клімату в організації.

Варіант 3: Оцінка стилю управління; Самооцінка; Чи схильні Ви до конфліктів.

Варіант 4: Визначення ціннісних орієнтацій; Діагностика провідного стану «Я» в управлінському спілкуванні; Ведучий або ведений?

Варіант 5: Оцінка стилю міжособистісного спілкування; Діагностика рівня самооцінки особистості керівника; Оцінка рівня конфліктності особистості.

Варіант 6: Самооцінка актуальності стресового стану; Який Ваш стиль поведінки в конфліктній ситуації; Опитувальник особистісної орієнтації Шострома (коротка форма, розроблена Джоунс і Крендалл).

Варіант 7: Чи Ведете Ви здоровий спосіб життя й чи вмієте продуктивно працювати?; Експрес-методика по вивченю соціально-психологічного клімату в первинному підрозділі організації (О.С.Михалюк і А.Ю.Шapiro); Методика оцінки емпатичності керівника.

Варіант 8: Методика оцінки впевненості в собі; Як Ви ставитеся до критики?; Особистісний профіль кризи.

Варіант 9: Як Ви ставитеся до власного здоров'я? Який Ви керівник?; Визначення ступеня сугестивності.

Варіант 10: Чи володієте Ви аудиторією?; Визначення ділових ролей членів організації; Яка Ваша стійкість до стресу.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Психологія управління» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100 (з них 40 балів – екзамен).

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-балльною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-балльною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій Психологія спілкування в діяльності управління
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники (основна та додаткова література);
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Азбука менеджмента: Учеб.-метод. пособие: В 2 кн. — Ужгород, ЗЮШМ, 1995.
2. Андреев В. И. Саморазвитие менеджера. — М.: Нар. Образование, 1995.
3. Биркендейль В. Как добиться успехов в жизни. — М.: Интерэкспорт, 1992.
4. Безруких М. Я и другие Я, или Правила поведения для всех. — М., Политиздат, 1991.
5. Будзан Б. Самоменеджмент: управление своим временем: Курс для менеджеров // ОФИС. — 1998. — № 1-2.
6. Гуленко В. В., Молодцов А. В. Соционика для руководителя: В 2 кн. Кн. 2. 7. 7. Основы соционализа. — 2-е изд.— К.: МЗУУП 1993.
8. Зайверт Л. Ваше время — в Ваших руках (Советы руководителям, как эффективно использовать рабочее время): Пер. с нем. — М.: Экономика, 1991.
9. Займитесь собой: Пособие по саморегуляции и самосовершенствованию. — М., 1995.
10. Иванцевич Дж., Лобанов А. А. Человеческие ресурсы управления. М.: Дело, 1993.
11. Карпичев В. Самоменеджмент: Введение в проблему // Пробл. теории и практики управления. — 1994. — № 3.
12. Кравченко А. И. Прикладная социология и менеджмент: Учеб. пособие. М.Изд-во МГУ, 1995.
13. Курбатов В. И. Стратегия делового успеха. — Ростов н/Д: Феникс, 1995.
14. Литвинцева Н. А. Психологический автопортрет. — М.: Управление персоналом, 1996.
15. Лукашевич Н. П. Основы социологии труда: Конспект лекций для менеджеров. — К.: МАУП, 1994.
16. Лукашевич Н. П. Производственная адаптация молодежи: сущность, функции, управление. — К.: УСХА, 1990.
17. Менеджмент и самоменеджмент в системе рыночных отношений / Ф. Н Русинова и др. — М.: ИНФРА-М, 1996.
18. Менеджмент организаций: Учеб. пособие / З. П. Румянцева, Н. А. Саломатин, Р. З. Акбердин и др. — М.: ИНФРА-М, 1995.
19. Не повторить ошибок (Практические советы руководителю) / Сост. И. В. Липсиц. — М.: Экономика, 1988.
20. Обозов Н. Н., Щёкин Г. В. Психология работы с людьми. — 4-е изд., перераб. — К.: МАУП, 1998.

Робоча програма навчального курсу

"ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ"

Укладач: *Москальов Максим Володимирович*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Київського університету імені Бориса Грінченка

Б 72   Психологія управління. Програма навчальної дисципліни. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015.